

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =

október 3. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.

ahová a lap szellemi s anyagi részét

illető közlemények intézendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A válság.

Ujvidék, 1909. okt. 1.

A tavasz óta húzódo válság fordulópontra jutott s most így, vagy amúgy gyorsan kell következnie a megoldásnak. A Wekerle-kabinet lemondott, a koalált pártok nincsenek többé fegyverbarátságban. Wekerle utolsó audienciáján, amint az alkotmány és a parlamentarizmus parancsolja, azt tanácsolta a királynak, hogy hallgassa meg a parlamenti többség vezérét: *Kossuth* Ferencet. Azt mondanunk sem kell, hisz ismételtén volt szó róla, hogy a többség vezérének, *Kossuth* Ferencnek van expediense az eléggé ágasbogas, tehát könnyű és kényelmes föladatnak egyáltalában nem mondható válságból való kibontakozásra. *Kossuth* tervét nem kell aprajára elbeszelnünk, mert akik figyelemmel szokták kísérni a politikai eseményeket s ezek kommentálásait, azok tudnak róla; azok a többség vezérének programját és taktikáját tökéletesen ismerik.

Kossuth teljesen tisztában van azzal, hogy a függetlenségi pártnak, amely akkora időn át aspirációkat és ideális törekvéseket portált, mert többség, mert egyetlen párt, amely alkotmányosan kormányzásra vállalkozhatik, most minden ízében alaposan átgondolt, reális és realizálható politikát kell üznie. Ez a világosan látás nem mai keletű. A koalíció kormányra jutása óta a többség vezére szakadatlanul azon dolgozott, hogy a függetlenségi párt programja minél jobban simuljon az elérhető lehetőségekhez és minél közelebb vitessék a megvalósuláshoz. Azt talán nem kell bizonyítgatnunk, hogy ez a törekvése nem csak a lehető legbőlcsebb politika volt, de egyúttal olyan posztulátum is, amely elől *Kossuth* nem térhetett ki, ha csak nem akarta szándékosan magát és pártját, a parlamenti többséget, ideális és így meglehetősen illuzórius ellenzékké degradálni. Azonban az a politikában nem példátlan és nem páratlan dolog történt, hogy a parlamenti többséget és vezérét abban és akkor gyanúsították meg, amiben és amikor példátlanul lojálisan és taktikusan viselkedett.

Idejét sem tudnók megmondani azon az általánosságon kívül, hogy amióta a koalíció kormányoz, írásban és szóval egyebet sem hallottunk annál, hogy a függetlenségi párt s annak vezére a hatalom némi foszlányáért programját

elejtve, beadja a derekát. Hát a tisztelt vádlóknak *Kossuth* inkább dolgozik inyök szerint, ha fejjel megy neki a falnak, ha bravurosan mimeli a busképü lamankai lovagot, *Don Quijotét*. Mert sem ő maga, sem pártja nem követett el szóttizokat: megtették gerinctelennek, a hatalomhoz görcsösen ragaszkodónak, a hatalom birtokáért mindent föláldozónak.

A dolog egészen másként áll. *Kossuth* is, pártját is kötelezte az a bajtársi kötés, amelyet koalíciónak hívtak. Még jobban kötelezte és kötelezi a nemzet jól felfogott érdeke, amely békét és munkát kíván. Ha követeléseit a függetlenségi párt és vezére lejobb szállította, ha a megegyezést mindennél inkább keresi, ezért történt s nem azért, mert a hatalomhoz görcsösen és bármi áron ragaszkodnék.

Ha a függetlenségi párt ellenséges kommentátorait jól fogtuk föl, *Kossuth*-nak és pártjának az a legnagyobb bűne, hogy nem háborút akar minden áron, hanem a békés haladásért meghoz minden meghozható áldozatot. Hát ez a helyes, az adott viszonyok között egyetlen lehető politika. *Kossuth* és a függetlenségi párt kész kormányt vállalni, kész mindazokat a föladatokat teljesíteni, amelyeket vállalt, de önhibáján kívül a koalíció meg nem oldhatott. A választói jog reformja, az alkotmány sáncainak kibővítése, Magyarország gazdasági önállósága sarkalatos elve *Kossuth* kormányzati programjának. A másik sarkalatos elv, hogy kölcsönösen, tehát Ausztria részéről is, egy időre legalább kapcsolatsanak ki a közjogi s más vitás kérdések s Magyarországnak adassék mód, amire jogát egyébként Ausztria is papiroson elismeri, hogy anyagiakban és kulturájában gyarapodjék.

Sokszor vádolták a függetlenségi pártot azzal, hogy ez idő szerint lehetetlenségekért töri magát. Ma már ez a vád is anakronizmus. A *Kossuth* programja kézzelfoghatóan reális és praktikus. *Kossuth* ezzel a tervvel járul a korona elé. Hogyan fogadják tervét, arról nem beszélhetünk. Nem először történnék meg, hogy Bécs elutasítja a természetes kibontakozás egyetlen lehető módját. Ha ez történnék, amit azonban nem akarunk hinni, *Kossuth* s a függetlenségi párt nem érezhet semmi lelkiismereti furdalást, jogosan nem lehet neki szemrehányást tenni. Kereste és megtalálta a kibontakozás útját. Ha Bécsnek nem kell, ami lehető, azért nem viseli és nem kell viselnie a felelősséget. Akkor *Kossuth* bátran mehet pártjával

az ellenzékbe. Bécs pedig hadd experimentáljon a már sokszor megpróbált utakon-módokon. A vége az lesz, ami már volt igen sokszor, hogy segítségül hívja az elutasított kezét. Ha Bécs mindenáron háborút akar, nem térhetünk ki előle; elfogadjuk a harcot és megvívjuk annyiszor kipróbált fegyvereinkkel: a passzív rezisztenciával, az alkotmányos és törvényes tér el nem hagyásával. Mi megegyezést akarunk magunkért és Ausztriáért egyaránt. Ausztrián áll a béke. Most már csak napok kérdése lehet, hogy Ausztria mit kíván inkább. A békére jogaink respektálása árán készek vagyunk. De készek vagyunk a háborúra is, ha Ausztria úgy gondolkoznék, hogy neki joga a parancsolás, nekünk pedig kötelességünk az engedelmesség.

Építkezéseink.

Ártézi fürdő.

II.

Alaprajzi diszpozíciója a fürdőpalotának a következő:

A Rákóczi-úti homlokzat közepén, az épület tengelyében már messziről látjuk az éjjelre vasredőnyvel elzárható főbejáratot. Pár lépcsőn fölmenve jutunk kettős ajtókon keresztül a 60 m² területű diszes előcsarnokba. Ez architektonice francia reneszánsz stílusban van kiképezve; belső magassága 10 méter. Vasbeton boltozatában 9 színes üveg-téglás felülvilágító nyílás van, amely teljesen világossá teszi ezt a párját ritkító előcsarnokot.

A belépő fürdővendég itt találja a pénztár helyiséget és az orvosi-rendelő szobát is. Ebből az előcsarnokból az épület minden részébe eljuthatunk. Jobbra a vendéglő helyiségekbe, balra az I-ső osztályú és luxus kabinokba; lemenve a diszes ráccsal felszerelt fölépcsőn a II-od osztályú kabinokba és a gőzfürdő vetkőzőtermeibe. Bár az egyszer itt járt vendég következő alkalomkor már otthonosan minden helyiség felé vezető utat azonnal észreveszi, mégis az építés vezetősége az összes helyiségeknek címtáblával való ellátásáról gondoskodott a könnyebb kérdészködés mentes mozgás elősegítésére.

De menjünk sorba az egyes osztályok helyiségeiben, hogy gyönyörködhesünk mindenhol az egészséges mun-

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest, VI. Dalmok-utca 12. sz. Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tökölly Imre-utca 11. Telefon 219.

kás kéz művén, mely a beteg emberiség szolgálatába álland.

Az előcsarnok baloldali szélfogó ajtaján beléphetünk az I-ső osztályú fürdő kabinokhoz vezető váró folyosóra, amely körülbelül 14 mtr. hosszú és 3.30 mtr. széles és kényelmes pamlagokkal fog bebutoroztatni. Ezen váró teremből juthatunk a 4 luxus kabinba, melyeknek berendezése minden várakozást föllámuló lesz. A fayence lapokkal kirakott vasbeton kádak oly kényelmesek, hogy 2 embernek nem kell benne szorulnia. Az egész falfelület 1.30 mtr. magasságig szintén ily tiszta fehér lapokkal van kirakva, úgy hogy a tisztaság e helyiségekben kifogástalan lesz.

A váró teremből nyílik még 4 első osztályú egy kádas fürdőkabin és 1 két kádas társas kabin. A kádak öntött vasból készültek tiszta fehér emállal bevontan, úgy hogy a gyógyviz melegét a kád el nem vonja és utántöltés fölösleges lesz. A váróteremből a bemenettel szemben van a 10 első osztályú egy kádas fürdőszoba megközelítésére szolgáló világos folyosó, amelyből egy ruhatár és kényelmi-helyfülkébe is léphetünk. A folyosó ablakai a parkra nyílnak és így a közönség ezeken át, unalomüzésből, a park ültetményeit szemlélheti.

Ezen első osztályú fürdőszobák alatt a fölépcsőn való megközelítéssel az alsó földszinten (soutterainban) megtaláljuk a II-od osztályú fürdőszobákat. Ilyen egy kádas van 20 és kétkádas 1 szoba. Van ezek mellett száraz és nedves ruhának való ruhatár helyiség is.

A gőzfürdő helyiségei a következők:

Az előcsarnokból a fölépcsőn lejöven, egy tágas várócsarnokba érkezünk, amelyből az 50 vetkőző fülkével ellátott három terembe jövünk. Az első teremben fésülő asztalok és állótükrök állíthatnak fel a toilette rendbe hozására. Innen 10 lépcsőfokon már vetkőzött föléjük egy világos folyosóra, melyből a gőzfürdői bemeneti, a kimeneti és a vészkijáró ajtó nyílik. A vészkijárót beiktatással eleje vétetett annak a Bazalban megtörtént szerencsétlenségnek (amely több emberéletbe került), hogy a vetkőző kabinokban kiütött tűz esetén a fürdőzők bennéjének.

A gőzfürdő első helyiségében találjuk az előfürdő medencét, amelyben szappan használattal a testre tapadt por és szenny lemosható. Már félig-meddig tiszta testtel belépünk a nagymedence terembe. E terem szinte architektónikus kiképzést nyert. — 8 nagy és 8 kis felülről világító ablak a vasbeton kupolában elhelyeztetett és így a teljesen világos teremben 40—45 ember lubickolhat a fayence lapokkal kirakott nagy medencében. Ha valaki langyos tuss alá vágyakozik vagy fekdüni akar, erre is berendezetten áll a nagy terem. Persze sokan fogják azt mondani, miért nem lett nagyobb méretű a vízmedence. De hát erre könnyű felelni: miért nem nagyobb ez a város? Ennek és a következő két évtizedben fejlődő népességnek elég nagy; — ha nagyobb lenne, tán ez volna a baj, — mert a több költség nem találna forgalmi fedezetet.

Ezen vasbeton kupolás, monumentális nagy medence körül csoportosítva találjuk: a gőzkamrát, a massage termet,

a langyos medence termet, a zuhanyozótermet, a hideg medence termet, a letörölő és tyukszemvágó helyiséget, a pihenő és fodrásztermet. A zuhanyozó helyiségben különböző hőfoku víz különbözőféle vízkilökeléssel bíró szerkezetekkel bír, ülő, álló, fekvő helyzetben használhatunk tuszt, csak cigánytuss nincsen, no de ez a vendéglőben megrendelhető.

Kirándulás a vrdniki kőszénbányába.

Bennt, a Fruska-góra völgyében mélyen elrejtve fekszik egy telep, ahol a föld alatt száz meg száz munkás, a bányász mécs kised világitása mellett keresi mindennapi kenyerét. Órák hosszat nem látják a napvilágot, csak hogy kiaknazzák azt a hatalmas kincset, amely a hegyek mélyében rejlik.

Az újvidéki kir. kath. magyar főgimnázium tanári testülete áthatva annak tudatától, hogy a könyv rideg betűjéből még nem tanul eleget a növendék, szemlélettel kell közvetlenebbé tenni a tanulmányokat, évről-évre rendez kirándulásokat, hogy a tanulók így a természet titkaival behatóbban megismerkedjenek. Ez a cél vezette a tanári testületet akkor is, amidőn elhatározta, hogy felsőbbosztályú növendékeinket a vrdniki kőszénbányatelep megtekintésére vezeti.

Miután a szíves meghívó megérkezett, utnak indítottuk 47 főből álló kised csapatunkat, amelyet alulirottan kívül Hoffmann Mátyás, Varga Antal, Ádám Jenő, Kardos Miksa és Mészáros Mihály tanárok vezettek.

Felvirradt szept. 27-ikének reggele. Ugy látszik, az ég fellegei kitombolták magukat és így a nap is kedvesen virradt fel. Zephyrus kedves fuvallata le tudta győzni erősebb társát is, a harcokban edzett Boreast és így utunkban langyos áerjével folyton kísérőnk is maradt. Nekivágtunk a nagy utnak gyalog, átmenünk a Kamenicára vezető kompon és reggel 8 órakor eléggé gyors léptekkel kerekedtünk fel Kamenicáról. Erőnk azonban lankadni kezdett; még Ledincéig, a völgybe süllyedt, szép fekvésű kis helyig, győztük erővel, de most következett csak a hegyi kapaszkodó, amelynek fáradságát a kedves erdőszeg azonban feledtetni látszott. Nem szabad eifelejtünk, hogy a kapaszkodónak amugy is agyagos talaját az előző napi nagy esőzések felettébb is alámosták és így azután titáni erővel kellett dolgoznunk. Ifjainkban azonban nem kis erő lakozik, mert a nehéz hegyi parthiet énekelve tették meg.

Ugy 11 óra felé volt előtünk a szénteleg. Már hallatszik a bányászok „Jó szerencsét” köszönése és meglep bennünket az, hogy mindenféle magyar szó üti meg fülünket. Igen, a bányászok itt tulnyomóan magyarok. A Julián egyesület által fentartott négy elemi osztályban négy tanító 260 magyar gyermeket tanít, míg a horvát iskolában csak egy tanító oktat hetven gyermeket. Betérünk az irodába, ahol rendkívüli szíveséggel fogadnak, majd pedig egy kis pihenő után levezetnek Schmidt Lajos főmérnök, Uniák Márk mérnök és Sartoris Lajos segédmérnök vezetésével a líftel a bányába.

Érdeklődéssel néztük, mily fárasztó munka folyik itt lenn a Vulkán tüzetől izzasztott földalatti rétegekben. Láttuk a kőszén forrásokat, a villamműveket, a kőszénfeldolgozást és egy órai bukdácsolás után ismét a felvilágra tértünk vissza, elgondolva, hogy megjártuk a Styxet, a Coeytost, az Acheront és égetett bennünket a Phlogeton is.

Délben azután pazarul vendégelt meg a kőszénbánya vezetősége. Volt ott minden bőven és tanulóink mohó étvágygyal fogyasztották el az eléjük tett jó falatokat. A gyár igazgatóságát Hoffmann Mátyás és Kardos Miksa tanárok és Sáfrán János VIII. o. tanuló köszöntötte fel.

Délutánra kiadták a jelszót. A vrdniki kolostor volt látogatásunk célja, ahol tudvalevőleg a Rigómözön elesett és konzervált állapotban fennmaradt Lázár cár tetemei nyugszanak. Itt vannak a Lázár korabeli értékesebbnél értékesebb kincsek, amelyeknek megtekintése nem kis élvezetet nyújt. Élveztük a kolostor főnökének, Popits Szergijének kedves és jóleső vendéglátását. A végén oly nektárral kínált meg, amilyent csak az Olympuson lakók ihattak valamikor. Az igumán szép szavakban köszöntötte fel a kiránduló társaságot, amelyekre e sorok írója válaszolt.

De ideje volt, hogy hazatérjünk. Fokozta a társaság kedvét az a körülmény, hogy a gyár vezetősége fogatait bocsátotta rendelkezésünkre, amelyeken tanár és tanuló egyaránt tette meg Iregen át a szép hegyi utat.

A kirándulás felejthetetlen nyomokat hagyott lelkünkben. Jól éreztük magunkat a szerémi hegyekbe burkolt magyar szigeten, amelyen magyaros hévvel és kitartással dolgozik a hivatalnoki és tanítói kar egyaránt. Fogadja ugy a kőszénbánya igazgatósága, mint a kolostor főnöke ismételtén érzett mély köszönetünket és hálaikat. Isten éltesse őket!

Dr. P. S.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara

Szeptember havi teljes ülésén Szarvady Lajos elnök az elnöki jelentések során részlettel emlékezett meg Gräber Mihály zombori kültag elhalálzásáról, akinek elvesztése fölötti fájdalmát a kamara jegyzőkönyvbe foglalta és a megüresedett tagságra Hajosevits András zombori pöttagot hívta be. Beszámolt ezután az elnök több felterjesztésre érkezett miniszteri válaszlól, államsegélyezésekről, miniszteri leiratokról stb. Ezek között ismertette a nemzetközileg bejegyzett védjegyek nyilvántartásáról, a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezések kiegészítéséről, a vámkezelés közvetítése körül tapasztalt visszaélések korlátozásáról, a moholi postahivatal elleni panaszok szanálásáról szóló leiratokat és azt az értesítést, hogy a Szabadkán is telephelylyel bíró Hauser Lipót lókereskedő, budapesti és bécsi cégtől az udvari szállítói cím megvonatott.

Perjéssy László kamarai titkár ezután az iroda működéséről szóló jelentését terjesztette be és Szabó Gyula másodtitkárrel együtt adta elő a napirend tárgyait.

A napirend során elhatározta a kamara, hogy a szegedi felsőipariszkolai tanulók számára 10 négyszázkoronás ösztöndíjat alapít és ezekből a folyó és a jövő tanévekben 3—3-at, a következő évben 4-et ad ki, azután pedig a megüresedő helyeket tölti be. Az e címen előirányzott évi 4000 koronából az első három év alatt megtakarított összegeket pedig tőkésíti a kamara, melynek kamatait az ipari tanfolyamok hallgatói között osztja ki ösztöndíjjal.

Tárgyalta ezután a teljes ülés Szeged város új kövezetvám díjszabásának tervezetét és ebben a részletekre kiterjedő több változtatást javasol. Pártolta a temesvári kamarának a tűzifa nagykereskedésnél sulyszerinti eladás behozatala érdekében tett felterjesztését és a győri kamaráét, mely a gazdasági tudósítók által a terméseredményre és a bevetett terület

letekre
megbízha
szegedi
tározott
lyok oly
a levélk
ben meg
c/m-re
határozot
és Szeged
terurbán
szállítas
taira foly
Fabó Dáni
Sándorne
asztalost
öztöndij
keresked
a teljes
zése utá
delmi ös
vezendő
a kamar
utban v
kerületb

F.
negyed
lapunk
előfűtési
nek, ne
álljon
valamely
kedjenek
küldeni,
kötelezet
nak a l
ugy teh
lap ren
güknek

Kat
havonta
tember
gári elm
töltötte

Okt
van a 60
nak, ami
halált h
évfordul
Magyar
termébe
és felké
hazafias
megjelen
vedett v
dij ninc
mondja,
melodrá

Mit
az újvid
1909—1
korlásáv
bizta m

Kin
zott tar
ziumhoz
tanítová

Ka
novemb
mult év
kaszinói
törtökér

letekre vonatkozóan szolgáltatott adatoknak megbízhatóbbá tételét sürgeti. Engel Lajos szegedi nyomdász kérelmére felterjesztést határozott el a kamara a postai szállítási szabályok oly irányu módosítása érdekében, hogy a levélküldeményeknek ez időszert 35 c/m-ben megállapított maximális hosszúsága 45 c/m-re emeltessek. Ugyancsak közbenjárást határozott el a kamara, hogy a Szeged-zentai és Szeged-nagykikindai viszonylatokban az interurbán telefon beszélgetés díja 1 koronára szállítsassék le. A Wodianer alapítvány kamataira folyamodók közül kijelölte a kamara özv. Fabó Dánielné gombkötő özvegyét, özv. Kovács Sándorné építő özvegyét és Marisler Gyula asztalost. A kamara 300 koronás kereskedelmi ösztöndíjára Koczor Gyula és Tarján Pál keleti kereskedelmi akadémiái hallgatóknak ítélte oda a teljes ülés. Egy végeladási ügy véleményezése után a budapesti kamara által kereskedelmi összeköttetések létesítése céljából szervezendő boszniai tanulmányutat tárgyalta még a kamara, elhatározván, hogy az e tanulmányutban való részvételre melegen buzdítja a kerületbeli kereskedőket és iparosokat.

HIREK.

F. október hó 1-én új — IV. — negyed nyílt s ennek alkalmából kérjük lapunk t. barátait és jóakaróit, hogy az előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fenakadás álljon be. Akik pedig az elmúlt negyedek valamelyikéről hátralékban vannak, sziveskedjenek az esedékessé vált hátralékot beküldeni, annál inkább, mivel nekünk is kötelezettségeink és tetemes költségeink vannak a lap kiadása körül, melyeknek csak úgy tehetünk eleget, ha a t. olvasók is a lap rendszeres járatásából eredő kötelezettségüknek megfelelnek.

A „Határőr” kiadóhivatala.

Katonai felülvizsgálat. A Péterváradon havonta szokásos katonai felülvizsgálat szeptember hó 29-én tartatott meg s azon a polgári elnök tisztét Dr. Balla Aladár főispán töltötte be.

Okt. 6-ának megünneplése. Ez év okt. 6-án van a 60 éves évfordulója annak a gyásznapnak, amikor 13 nemeslelkű és dicső tábornok hős halált halt a haza szabadságáért; e gyásznap évforduló alkalmából az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör” az „Erzsébet” szálló dísztermében este 8 órakor *gyászünneplést* rendez és felkéri Ujvidék és környéke magyarul érző hazafiass közönségét, hogy az ünnepélyen való megjelenésével áldozzon a dicső halált szenvedett vértanuk halhatatlan emlékének. *Belépti díj nincs.* Az emlékbeszédet Bozsénik Béla mondja, ezenkívül előadásra kerül egy alkalmi melodráma és három karének.

Min. biztos. A vall. és közokt. miniszter az ujvidéki görög kel. szerb főgimnáziumra 1909—10 tanévre az állami főfelügyelet gyakorlásával Dr. Margalits Ede egyetemi tanárt bizta meg.

Kinevezés. Szatmáry László szakvizsgázott tanárjelölt a kir. kat. magyar főgimnáziumhoz — Hámos Nándor helyébe — tornatanítóvá neveztetett ki.

Kaszinói estélyek. A magyar Kaszinó f. november hó 4-től kezdve ismét megnyitja a múlt évben nagy népszerűségnek örvendett kaszinói estélyeit s azokat minden hét csütörtökön tartja meg.

Doktorrá avatás. Pap Béla, az ujvidéki főrabbi fia, miután összes orvosi szigorlatait kitűnő eredménnyel letette, a budapesti egyetemen az összes orvostudományok doktora lett.

A posta bővítése. Az ujvidéki postatávirda forgalom egyre emelkedik, ami nemcsak a személyzet szaporítását tette szükségessé, hanem már korábban egy posta-távirda fiók létesítését is a temerini-utcában. Ámde azért a főpostai épület még mindig szűknek bizonyult, annyira, hogy a hivatalfőnök, Tibor Mihály főfelügyelőnek kilakoltatása mellett, ennek eddig birt. tágas lakását használják fel a hivatalos helyiségek szaporítására. Pedig a postaigazgatóság helyesebben cselekszik, ha gyökeresen segít a bajon akár hozzáépítéssel, akár más módon, mert a jelenlegi bővítés csak ideig-óráig tartó, a hivatalfőnök kintlakása pedig főleg ilyen nagy forgalmu és fontos hivatalnál, sem nem indokolt, sem nem célszerű.

Az ártézi fürdő bérlete. A következő sorokat kaptuk: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! A Határőr legutóbbi számában az ártézi fürdő pályázatának eredményéről mindenesetre jóhiszeműen megírt közleménye néhány ténybeli tévedést tartalmaz, miáltal, — amint több oldalról értesültem, — félreértésekre adott okot. Engedje meg Szerkesztő Ur, hogy azokat a következőkben igazítsam helyre. Kétféle ajánlattal pályáztam. Az egyik szerint *változtatlanul és egy betű törlés nélkül* elfogadtam a kiírt súlyos feltételeket és ez esetre 20.500 korona és nem 20.000 korona bért kínáltam, ami tehát 12 év alatt nem 240.000 koronát tesz ki, hanem 246.000 koronát. Amennyiben a város az évi bérleti összeghez viszonyított igen *jelentéktelen* és a fürdőnél nélkülözhetlen hiányokat pótolja, ugymint, a négy vendégszoba berendezését, a fali órák beszerzését eszközöli, a temetőt kőkerítéssel látatja el, és még egy-két apró változtatást eszközöl, úgy fokozatosan három évenként *ezer* koronával emelkedő bért kínáltam, ami 22.000 korona évi átlagnak felel meg. Tehát 18 ezer koronával többet, mint első ajánlatomban. *Ez 12 év alatt 264.000 koronát tenne ki.* Az amphi-teatrumot, hidegvizgyógyintézetet, szanatoriumot, koresolyapályát, nyári mulatóhelyet *saját magam a város megterhelése nélkül* csináltatnám. Ez az én ajánlatom. Se több, se kevesebb. Szerkesztő ur lekötelezett híve: Mayer József.

Az Ujvidéki Gyermekbarátok Egylete elhatározta, hogy karácsonykor 100 szegénysorsu helybeli gyermeket tetőtől-talpig téli ruhával felöltöztet. E célból felhívja az egylet elnöksége ez uton azon szabó és cipésmestereket, kik a ruhák szállítására igényt tartanak,

Bőrbajokat,

bőrkiütéseket, dagasztásokat és sebeket, amelyek *vérselegénység*ből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

1—5

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

szüntet meg legjobban. A leg-tisztább alkatrészek, amelyek izletes módon könnyen emészthető krémmé egyesítettnek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hirnevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

jelenjenek meg f. hó 3-án, vasárnapon délután 2 órakor a tűzoltó egylet helyiségében a szállítási módok megbeszélésére.

Öt órai tea. Az I-ső ujvidéki nőegylet a szegény gyermekek karácsonyi felruházása javára november 7-én „five oof clock thee”-t (öt órai teát) rendez.

Megbizás. A vall. és közoktatásügyi miniszter a kir. kat. magyar főgimnáziumban Dr. Hauschka Márton r. tanárt bizta meg a francia nyelv tanításával.

Eltűnt leányok. Frisor Ilona 16 éves és Jusztusz Teréz 14 éves varróleányok péntek délben azzal távoztak szüleik lakásáról, hogy a varrodába mennek. Utjukat azonban másfelé vették, mert azóta nyomuk veszett; valószínű, hogy a regényes hajlamu leányok a fővárosba szöktek.

Értesítés. Balogh István angol uri-szabó ez uton értesíti a n. é. közönséget, hogy Kossuth Lajos u. 25. sz. a. fenállott jó hirnevű angol uri-szabó üzletét tetemesen megnagyobbitotta és a mai modern kor követelményeinek megfelelően berendezve, Kossuth Lajos u. 51. sz. a. Teubner házába helyezte át. Balogh István nemcsak nagy cégeknél szerzett tapasztalataira, de a technologia iparmuzeum tanfolyamán nyert szakvizsgálatra is támaszkodhatik.

Kinevezés. Székely Ferenc pénzügyőri biztoshelyettes Ujvidékre pénzügyőri biztossá kineveztetett.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál szept. 24. — okt. 1-ig bejelentett születések 16, még pedig 6 fiu, 10 leány; meghalt: 17.

Lövészet. A polg. céllövészegyesület szept. 26-i lövészetén összesen 315 lövés tétellett a 10 körü 150 m. távol céllapokra; díjnyertes lón, még pedig a) *találó* lövésért: Hesz F. $\frac{1}{18}$, Stoy V. $\frac{1}{17}$, Witz F. $\frac{1}{19}$, Burmann S. $\frac{1}{14}$, ifj. Zanbauer Ág. $\frac{1}{22}$, b) *mély* lövésért: Burmann S. (X), Stoy V., ifj. Zanbauer Ág. (IX), Witz F. (VIII). — Ma vasárnap, október 3-án az 5 körü céllapokra lónek.

Eljegyzés. Gebauer Henrik szabadkai kőfaragó jegyet váltott Kaiser Stefanie urleánnyal Kamenicáról, Neupauer Ödön ujvidéki polgártársunk sógornőjével.

Ujvidéki Olmtár. Ily címen ez év végén érdekes mű fog megjelenni, mely régen érzett hiányt fog pótolni. Benne lesz ez okosan összeállított és szerkesztett kötetben Ujvidék összes lakóinak, ügyvédeknek, orvosainak, állami és magánhivatalnokainak, egyesületeinek, állami és városi hatóságainak, a helyőrségek tisztikarának, az utcáknak, ingatlan tulajdonosoknak stb. névjegyzéke. Természetesen minden lakosnak saját jól felfogott érdeke, hogy a címjegyzékben bennfoglaltassék; azért a maga érdekében cselekszik, ha címét egy levelezőlapon az Ujvidéki Cimtár szerkesztőségével (Ferenc József-tér 3.) közli.

Uj plébános. Szabadka város képviselő-testülete szept. 30-i közgyűlésén 4 pályázó közül nagy többséggel Dr. Vojnich Dezsőt választotta meg sz. rókus plébánossá.

Halálozás. Rendl Alajos nyug. gazdatiszt szept. 27-én, életének 86-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Temetése a gyászoló család nagyszámu ismerőseinek élénk részvétele mellett szept. 28-án ment végbe. Az elhunytban Balassa Henrik takarékpénztári vezérigazgató apósát gyászolja.

Megkövezett legény. A Zenta alvégi legények a szó szoros értelmében vadállatias kegyetlenséget követtek el a napokban, midőn

közülük egyszerre hatan támadtak Kőrösi Ferenc nevű legénytársukra. Valóságos közáport zudítottak reá s midőn már földre rogyott, az egyik, Matuz János még rárohant és zsebkésével összeszurkálta. A bicskázó kése teljesen átszurta Kőrösi tüdejét, aki nagy kínok közt súlyos sebeibe bele halt.

Pótadó nélkül. Óbecse község jövő évi költségvetése 352.817 k. 59 fill. bevétellel szemben 341.089 k. 18 f. kiadást és így 11.728 k. 41 fillér pénzmaradványt tüntet ki. Óbecse tehát a jövő évben is ment marad a póttadótól.

Orsz. vásár Kulán. A legközelebbi *kulai* országos vásár f. é. október hó 10-én fog megtartani s arra állatok vérszentes helyekről való felhajtása meg van engedve.

Szegényház Osurogon. A csurogi képviselőtestület Dr. Illics János közs. orvos indítványára szegényház létesítését határozta el és e célra 10 hold földterületét enged át, amelyet a szegényház lakói konyhakertészet céljaira fognak használni.

A gombosi Dunahíd építése. A Duna gombosi áthidalása gyorsan halad előre. A hid építésénél szükséges alapozási és falazási munkálatok eszközésével Zsigmond Béla budapesti mérnök bizatott meg a megtartott versenytárgyalás alapján. A gombosi Dunahíd a jelenlegi gőzkom. csatornán alul 35 méter távolban, 100 méteres 6 nyílással épül. A balparti hidfőnek és az első mederpillérnek alépitményi munkálataihoz szükséges állványok és munkahid felállítását már a legközelebbi napokban megkezdik s a munkahid elkészülte után a pillér építésébe fognak. A munkaterv szerint ezt a pillért még ez évben elkészítik, míg a többi pillért és a jobbparti hidfőt a jövő 1910. év folyamán fogják megépíteni. — A pillérek elkészítéséhez szükséges vas alapzatot egy szegedi cég, Kecskeméti Sándor készíti.

Vér az élet. Ez a legigazibb közmondás. mert a rendes és egészséges vér nemcsak a testi, hanem a szellemi fejlődésre is hat s az embert vidámmá és világosan gondolkodóvá teszi. A vér a forrás, mire az egész testünk fel van építve. A *Ferromanganin* erősíti és tisztítja a vért és egyidőben kizárja a sárga arcszint, bágyadt szemeket, szellemi és testi gyengeséget, kiütéseket, ellenben rózsás arcszint és egészséges kinézést kölcsönöz. Egy család se mulassza el tehát a *Ferromanganin*-t állandóan tartani, különösen ha gyermek van a háznál, mert egészséges és rendes vér nagyban elősegíti a fejlődést. Ára üvegenként k. 3.50. Kapható minden gyógyszerárban, de biztosan *Ferromanganin* Cie. Budapest VI. Király utca 12. szám.

A máv igazgatóságától vett értesítés szerint a f. évi május 1-től érvényes csoportosítható menetszélvény jegyzékhez f. évi október hó 1-én az I. pótlék lépett életbe. A pótlék a máv díjszabás elárusító hivatalában (Bpest VI. Csengeri-utca 33.), valamint annak központi és egyéb városi menetjegyirodáiban 15 fillérért kapható.

Irodalom.

Válság előtt áll Magyarország. A ránk következő évnegyed oly eseményterhes korszakot nyit meg előttünk, hogy intelligens ember valóban nem lehet el ujság nélkül. Legmelegebben ajánlhatjuk azért t. olvasóink figyelmébe a *Pesti Hírlapot*, mint azt a napilapot, melyet egyenlő érdeklődéssel olvashat mindenki, mert minden pártpolitikai irányzat nélkül lévén szerkesztve, csak egy célt ismer: az ország és a nagy világ minden érdekes eseményéről leggyorsabban és legkimerítőbben

értesíteni közönségét. Ezt a célt eddig is a legteljesebb mértékben elérte; mert a *Pesti Hírlap* ma tagadhatatlanul első és legnagyobb terjedelmű napilapunk, mely egész esztendőn át napról-uapra 8—16 oldalal többet ad, mint más napilapok. Azonkívül nagy képes naptárt ad ajándékkul minden előfizetőjének, akik féláron rendelhetik meg a Divat-Salon című, elsőrendű divatlapot is. A Pesti Hírlap nagy képes naptárát — gazdag tartalommal és 40 oldal képpel — már az októberi előfizetéssel kell biztosítani, mert az állandó előfizetőkön kívül csak azok az új előfizetők kapják ajándékkul, akik negyedévre egyszerre küldik be az igazán jutányos előfizetési árt. A Pesti Hírlap előfizetés ára: egy óra 2 k. 40 f., negyedévre 7 kor. A Divat-Salonnal együtt negyedévre 9 k. Az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvánnyal küldhető a Pesti Hírlap kiadóhivatala címére: Budapest, Váci-körút 78.

Jó Pajtás. Sebők Zsigmond és Benedek Elek új képes gyermeklapjának első száma, melyet mindenfelé nagy érdeklődéssel vártak, most megjelent s úgy tartalmának bőségével, mint kiállításának szépségével még a felcsigázott várakozásokat is felülmulja. Kedves, ötletes címke hamar ismertté fog válni minden gyermeces családban. Az első köszöntő szót nagynevű ősz költőnk, Lévy József mondja egy szép versében a gyermekekhez. A szerkesztőség programja egy minden tekintetben elsőrendű gyermeklap perspektíváját nyitja meg. Rákosi Viktor kedves, vidám történetet mond el, Sebők Zsigmond három cikket is irt. Molnár Ferenc pompás bohózatot irt, amelyet a gyermekek nemcsak mulatsággal olvasnak, hanem el is játszhatnak. Benedek Elek magyaros ízű, nemes lendületű regény közlését kezdi meg. Verset Lipcsey Ádám és Lampréth Géza irtak, Schöpfung Aladár pedig a gyermekeknek kedves formában cikket irt a repülőgépekről. Érdekes rejtvények egészítik ki a szám tartalmát s bizonyára nagy hatást fognak tenni azok a szokatlanul értékes és nagyszámú díjak, melyek a rejtvények megfejtőinek számára vannak kifizetve. Harminc díj van: Az első a Magyar Remekírók 55 kötetes gyűjteménye 220 korona értékben, második díj Benedek Elek Kis Könyvtárának teljes gyűjteménye 60 korona értékben Gazdaságához képest valóban csekély a „Jó Pajtás” előfizetési ára: egész évre 10 k., negyedévre 2 k. 50 fillér. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, Egyetem-u. 4.) bárkinek, aki kér.

Nyilt-tér.

A kötőtű kopog, a tálcá csörren,

és a hölgyek élönken tárgyalják, hogy ki mit tesz családtagjai meghülés esetén. És általánosan megegyeznek abban, hogy megelőzésül mindannyian Fay valódi szódemi ásványpasztilláját használják és Fay valódi szódemi ásványpasztilláját akkor is, ha arról van szó, hogy hitelen föllépő hurutos jelenségeket kell megszüntetni. Fay valódi szódemi ásványpasztillát minden gyógyszerárban, drogeriában vagy ásványvízkereskedésben meg lehet venni egy skatulyát 1 korona 25 fillérért. Utánzatot azonban határozottan vissza kell utasítani.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarország-
ra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr.
Neugasse, 17.

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.

Laptulajdonos: Balla Árpád.

Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

2144. szám 1909.

Árlejtési hirdetmény.

Káty község előljárósága által Bács-Bodrog törvényhatósági bizottságának f. évi

aug. hó 28-án 23138/1684. jkv. 1909. szám alatt jóváhagyott határozata folytán egy új bika istálló építése elrendeltetett, melynek szóbeli árlejtése f. évi október hó 14-én délelőtt 9 órakor Káty községében fog megtartatni — az árlejtés előtt — árlejtetni szándékozók kötelesek 576 korona bánatpénzt a bíró kezeihez letenni.

A műszaki iratok és költségvetés minden nap a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában betekintheők.

Kátyon, 1909. évi szeptember hó 29-én.

Szaich Gyula
jegyző.

1—2

Marits Rada
bíró.

Kolmayer Helén

üzlethelyiség-változtatása.

Ezennel t. vevőimnek szives tudomására hozom, hogy üzlethelyiséget *folyó augusztus 1-étől Kossuth Lajos-utca 22. szám* alatt van s hogy ezentul is a legújabb *párizsi és bécsi* model-kalapokat tartom raktáron, még pedig nagy választékban és mérsékelt árak mellett.

1—3

IRODA GYAKORNOK

Azonnali belépésre **Hermes** kereskedelmi tudakozódáshoz II. Rákóczi-utca 39. kerestetik.

773./1909. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter ur rendeletére a szurduki Dunaszakaszon 1906—1907. években létesített szabályozási művek kijavításánál végrehajtandó s 1296 m² első osztályú és 3889 m² másodosztályú kőanyag szállításából és beépítéséből álló munkálatoknak vállalatba adása céljából 1909. év október hó 14-én délelőtt 11 órakor az újvidéki m. kir. folyamammérnöki hivatal helyiségében nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek. — A végrehajtandó munkálatok terve, a kötetendő szerződés tervezete és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati feltételek az újvidéki m. kir. folyamammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekintheők s ugyanott szerezhethető meg az ajánlati minta is.

Az ajánlatok, melyeket az ajánlati feltételek szerint és az előirt minta használatával kell kiállítani, a fent jelzett napon délelőtt fél 11 óráig az újvidéki m. kir. folyamammérnöki hivatal főnökénél nyújtandó be.

Ujvidék, 1909 szeptember hó 29. én.

M. kir. folyamammérnöki hivatal.

Globus
Fém tisztító kivonat

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fém tisztítószer.

Az Uszpa
mu, kény
eladó. B
házban.

Alulir
egyéb köz
embert

alkalmaz.
szokások
utáni vég
sultak áll
Eredet
sitett má
kérvények
Topol

3—3

L
CSIP
BUDA

IV., Esk
VI., And
VI., Ter
Vidéki

7—10

5

A hú
vizek
lithic

Kiváló
sikere
és hór
cukor
makk
szerve

igazgató

Ujvideken

mind

Dr. C

haszná
ezersze
sal egy

14041. sz

Ar

A tit
könyvi ha
Samu mo
Novák és
lakosok
korona tő
hajtási üg

Eladó ház.

Az **Uzspenzka-utcában levő 12. számú**, kényelmes beosztása ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást szerezhetni a házban. 4-5

PÁLYAZAT.

Alulírott pénzügyi kereskedelmi, vagy egyéb középiskolát jó sikerrel végzett fiatal embert

GYAKORNOKUL

alkalmaz. Kezdő fizetés évi 600 korona és a szokásos jutalom. Sikeres egy évi próbaidő utáni véglegesítésével a nyugalomdíjra jogosultak állományába felvétetik.

Eredeti bizonyítványokkal, vagy hitelesített másolatokkal ellátott, sajátkezűleg írt kérvények lenti címre küldendők.

Topolya, 1909. szeptember hó.

3-3

Bács-topolyai takarékpénztár.

LOHR MÁRIA

szőlőti KRONFUSZ

CSIPKE-, VEGYTISZTÍTÓ ÉS
KELMEFESTŐ
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 85.

FIÓKOK:

IV., Eskü-ut 6. (Klotild palota.)	V., Harmincad-utca 4.
VI., Andrassy-ut 16.	VIII., József-körút 2.
VI., Teréz-körút 39.	IX., Calvin-tér 9. sz.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

7-10

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételük következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségek, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Külföldi igazgatóság: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

Világos fő

mindenkor

Dr. Oetker sütőporát à 12 f.
vanillincukrát à 12 f.
puddingporát à 12 f.

használja, mert a legjobb. — Mindenütt ezerszeresen bevált használati utasítással együtt kapható.

14041. sz. vhtó. 1909.

Árverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Fischer Samu mozsori lakos végrehajthatónak Dobrojev Novák és neje született Bektás Zsófia mozsori lakosok végrehajtást szenvedett elleni 970 korona tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki kir. törvényszék

és a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén a mozsori 126. szám telekkönyvi betétben Dobrojev Novák és neje szül. Bektás Zsófia nevében felvett A. I. 1-2 sorsz. 207, 208 helyrajzi szám 386 négyszögöl udvarral bírói 127 összeírási számú ház 498 négyszögöl kert a beltelekben 677 k., kereszt 1. sorszám 2487 helyrajzi szám 354 négyszögöl szőlő a szőlőkben 48 kor. becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1909. dec. hó 14-ik napjának d. e. 8 órája Mozsor községhezához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-ának értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. XXX te. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Titelen, 1909. évi szept. hó 9-én.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Petrovits, kir. bíró.

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély
kizárva.

Ha felberul, elalszik

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv. Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci 74/78.

Helybell elárusítók:

Regényi István, Vogel Henrik,

Tóth Antal, Anton Georglevió,

Josef Kiesz & Sohn, Dietzgen

Imre fiai, Leopold Derner.

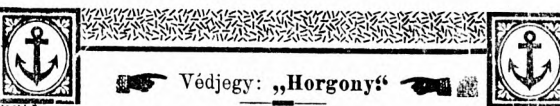
7-50

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkreteszti arcát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra birt, hogy az a világhírű, ártalmatlan és az aró minden tisztasága (szepelő, májtölt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy az senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire nem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az aró szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtörést, miteszert, aró- és kézvörösséget. Az aró ideális szép üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér róza és crème színben) 1 K 20 fillér. Ezen szerek mind egyike külön is használható. A földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszer-tárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. Kapható Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nonadovió Vi., Vulos János, Klein Oszkár drogeria. 7-8

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszertára az „Arany orszálahoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemet

Kossuth Lajos (Fő)-utca 23. szám

alá fogom áthelyezni.

Az átköltözködést megkönnyebbitendő, az összes arany-, ezüst, és ékszer árut, fali, seb-, inga-, ébresztő, stb. órákat, valamint argenter-ezüst, Chinaezüst és mindenféle optikai árut

meglepően olcsó áron bocsátom eladásra.

Mindenkinek saját érdekében áll tehát ezen alkalmat felhasználva rendkívül olcsón bevásárolni. — Mindenféle régiségeket veszek, u. m.: régi porcellánt, képeket, pénzeket stb. stb.

Tisztelettel **KRAUSZ SAMU**, órász, ékszerész, látszerész UJVIDÉK, Ferenc József (fő)-tér 3. szám WAGNER Testvérek-féle házban.

SZERÉMI BOROZÓ

40-50 UJVIDÉKEN.

- Kenyér-utca 23. szám -
a Központi hitelintézettel szembenEbben a borozóban kizárólag Schwarz József úr legkitünőbb saját *termésű borai saját főzési bartörkölye és szilvórium Kamenicán a Paraga hegyen fekvő 20 holdas szőlőjéből poharakint és zárt palackokban mérsékelt árakon kerülnek kimérésre.*Megrendelések hordókban 50 litertől feljebb Schwarz Testvérek c. irodájában Haltér 12. alatt
alatt felvételnek.

Az étkezésekben lehet jó és olcsó ételeket kapni.

Hölgyeknek fontos!

A nagyérdemű hölgyközönségnek bátorodom tudomására hozni, hogy

női divattermemet

magnagyobbítottam és külön-külön angol és francia osztályt létesítettem

Továbbá párisi és bécsi modelleket és a francia szabású toalettekben elsőrangú szakerőket személyesen szereztem be úgy, hogy abban a helyzetben lehetek, hogy a legkényesebb ízlést és igényeket is kielégíthetem. Mindamelllett *olcsó árakat* csinálók s összes igyekezetem oda irányul, hogy nagyra becsült megrendelőimet kielégíthessem.

Beesés pártfogásukat remélve, vagyok legmólyebb tisztelettel

2-6

WEITH HERMANN
női divatterme.

Ujvidék II. Rákóczi Ferenc-utca 28. sz. I. em.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ**BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ**
ÜDÍT-GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővény-képződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Képviselőt és főlerakat: Dietzgen Imre s
3-10 Fia cégnél Ujvidék.**Matkovits**

szobafestő

és mázó

RókusKOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.**ELADÓ**

egy alig használt, teljesen jó állapotban lévő „MONARCH“ írógép jutányos árban.

Közelebbi megtudható Ernst János és Roth cégnél Ujvidéken. 2-3

ALAPITTATOTT 1866.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK**Főtér saját ház****Pazar berendezés, látványosság.****Telefon 105.****Fűszer-, csemege-, sajt, saját termésű borok, valódi szerémi szilvórium kereskedés.**

Bel- és külhoni borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservék
Vadak
Hízalt szárnyas
Finom felvágott- és hús-
neműek.

Legfinomabb teák.

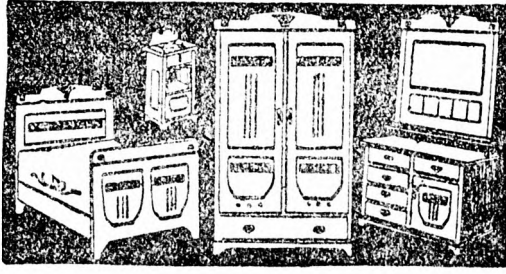
Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler-Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Cukrozott gyümölcs.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia pezsgők
Kassai és prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.

Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik és halak diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

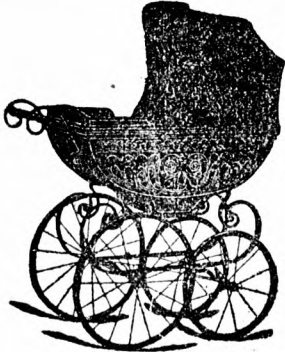
Árlap ingyen**és bérmentve.****NÁLUNK**minden hitelképes,
tisztességes egyén**B U T O R**szükségletét olcsón és könnyű fizetési
feltételek mellett szerezheti be.**GROSZ és KRAUSZ**

nagy áruháza a „Tigrishez“

Telefon 24. UJVIDÉK. Telefon 24.

Gyermekkosci különlegességek.

8-50

Futókocsik, kétkerekű kocsik, homok-
futókocsik, hajtókocsik, vadászati haj-
tókocsik, coupék nyitott és félfedeles
kocsik, landau kocsik, omnibuszok
mentőkocsik, halottaskocsik

valamint mindennemű

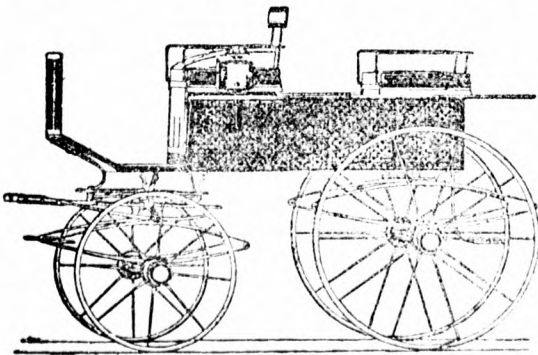
luxus- és üzleti- kocsik a legeggy-
szerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Első délmagyarországi kosci- és gőzhajtógyár gőzfűrésztelep

REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY

Megyei — interurbán Telefon 134.

UJVIDÉK, (a Limán-on).

**Hajlított kocsialkatrészek nagyban
gyártása.**Használt kocsik javíttatnak vagy
becseréltetnek.... Legújabb kitüntetés: ...
... London 1908. arany érem. ...

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.